

Program za życiem

Autor: Daniel Filip Data publikacji: 02.04.2024

PROGRAM ZA ŻYCIEM

W Programie „Za życiem” przyjęto rozwiązania w zakresie wsparcia rodzin borykających się z problemami związanymi z niepełnosprawnością jednego z jej członków m.in. w obszarze rynku pracy i korzystanie z form pomocy udzielanej ze środków Funduszu Pracy, które stanowią ułatwienie powrotu na rynek pracy.

W związku z rozwiązaniami wprowadzonymi nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2017 roku oraz rozwiązaniami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz.U. 2017r., poz. 1380, z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie przyznawania środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (Dz. U. 2018, poz. 1859) Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zachęca do wykorzystywania rozwiązań zawartych w aktach prawnych.

W ustawie o promocji zatrudnienia wprowadzono rozwiązania ułatwiające opiekunom osób niepełnosprawnych powrót do aktywności zawodowej. Formy pomocy kierowane są do opiekunów osoby niepełnosprawnej (pomoc w domu w ramach prac społecznie użytecznych) oraz opiekunów osoby niepełnosprawnej bezrobotnych lub poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Należą do nich dofinansowanie, refundacja, podejmowanie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej, pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie miejsca pracy.

Przez **opiekuna osoby niepełnosprawnej** należy rozumieć członka rodziny, opiekującego się dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji lub osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Za **członka rodziny** w rozumieniu **art. 3** ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 1923) uważa się małżonków, rodziców dziecka w fazie prenatalnej, rodziców dziecka, opiekuna faktycznego dziecka, przez którego rozumie się osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka, a także pozostające na ich utrzymaniu dzieci.

PRACODAWCY / PRZEDSIĘBIORCY

Rozwiązania w zakresie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wprowadzenie korzystniejszych warunków dla przedsiębiorców zatrudniających opiekunów osób niepełnosprawnych

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy utworzonego dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- możliwość zatrudnienia osoby co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy — wysokość refundacji jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla opiekuna Osoby niepełnosprawnej.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- możliwość zatrudnienia osoby na utworzonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy — wysokość pożyczki jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu,
- oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

BEZROBOTNI I POSZUKUJĄCY PRACY

Rozwiązania w zakresie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych (dofinansowanie, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu)

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- zwrot jednorazowych środków z Funduszu Pracy otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy, brak warunku dotyczącego nieprowadzenia działalności przez ostatnie 12 miesięcy: warunkiem jest by w dniu złożenia wniosku nie była prowadzona lub zawieszona działalność gospodarcza.

Jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6- krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- wzrost kwoty wsparcia z 4 i 3-krotności dla członków założycieli i członków przystępujących do spółdzielni socjalnej do 6 - krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy,
- oprocentowanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

UWAGA !

Z powyższych instrumentów nie mogą skorzystać opiekunowie osób niepełnosprawnych pobierający z tytułu opieki świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna.

WSPARCIE OPIEKUNÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W CODZIENNYCH OBOWIĄZKACH

Rozwiązania w zakresie wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych w ich codziennych obowiązkach poprzez wprowadzenie korzystniejszych warunków do zakładania i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi w żłobkach lub klubach dziecięcych, świadczenia usług rehabilitacyjnych na ich rzecz, tworzenia nowych stanowisk pracy dla podmiotów już istniejących, które będą świadczyć tego typu usługi, możliwość skorzystania przez opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków z pracy osoby podejmującej prace społecznie użyteczne (dofinansowanie, refundacja, pożyczka, prace społecznie użyteczne).

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania. w tym usług mobilnych, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie więcej jednak niż 6- krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- zwrot jednorazowych środków z Funduszu Pracy otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej proporcjonalnie do okresu jaki pozostał do 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza była prowadzona przez okres krótszy niż 12 miesięcy.
 - oprocentowanie pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1
- Stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć w przypadku żłobków lub klubów dziecięcych z miejscami integracyjnymi oraz stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w przypadku podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne.

Przewidziane preferencyjne warunki :

- możliwość zatrudnienia osoby co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy — wysokość refundacji jak przy warunkach ogólnych. proporcjonalnie do części etatu, - jeżeli podmiot zatrudniał skierowaną osobę na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące zwrot otrzymanych środków proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 24 miesięcy zatrudnienia - możliwość zatrudnienia nie tylko bezrobotnego lub poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu opiekuna osoby niepełnosprawnej. ale również poszukującego pracy absolwenta szkoły lub uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia Szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego.

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć w przypadku żłobków lub klubów dziecięcych oraz stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w przypadku podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne,

Przewidziane preferencyjne warunki:

- możliwość zatrudnienia osoby na utworzonym stanowisku pracy co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy — wysokość pożyczki jak przy warunkach ogólnych, proporcjonalnie do części etatu.
- jeżeli podmiot zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy przez okres krótszy niż 12 miesięcy, zwrot niespłaconej kwoty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, nastąpi proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy zatrudnienia.
- możliwość zatrudnienia nie tylko bezrobotnego lub poszukującego pracy opiekuna osoby niepełnosprawnej, ale również poszukującego pracy absolwenta szkoły lub uczelni w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego,
- oprocentowanie pożyczki jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,1 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Żłobki lub kluby dziecięce jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą mogą również korzystać z refundacji lub pożyczek na utworzenie stanowiska pracy na zasadach ogólnych dotyczy to pozostałych stanowisk pracy tworzonych w tych podmiotach.

„Pomoc w domu” w ramach prac społecznie użytecznych.

W celu wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych przewidziano możliwość skorzystania z pracy osoby kontynuującej prace społecznie użyteczne w wymiarze nie więcej niż 10 godzin tygodniowo. „Pomoc w domu” jest formą pomocy świadczonej na rzecz opiekunów osoby niepełnosprawnej w realizacji ich codziennych obowiązków domowych.

Warunki jakie powinna spełniać rodzina/opiekun wnioskujący o wsparcie w realizacji codziennych obowiązków domowych zostały określone na poziomie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Opiekun osoby niepełnosprawnej zgodnie z art. 2 ust. 16b oznacza członków rodziny, w

rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (tj. Dz. U.z 2023r. poz. 1923), opiekujących się dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji lub osobą niepełnosprawną ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

MOPS/OPS/GOPS współpracuje z urzędem pracy w celu wyboru odpowiedniej osoby do wsparcia opiekuna osoby niepełnosprawnej. Osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne mogą być:

- osoby bezrobotne
- osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia. Opiekun wyrażający chęć skorzystania z pomocy, może wybrać spośród wskazanych osób jedną, która będzie w sposób stały świadczyć prace na jej rzecz.

Wysokość wynagrodzenia osoby skierowanej do prac społecznie użytecznych wyniesie minimum 8.70 zł za godzinę pracy, a starosta będzie refundował gminie ze środków FP do 100% minimalnej kwoty świadczenia przysługującej osobie, która zostanie skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych na rzecz rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych.